

Velja v Ljubljani in

po pošti:

elo leto . . . K 360—
pol leta . . . 180—
četrti leta . . . 90—
ta mesec . . . 30—

Za inozemstvo:

elo leto . . . K 480—
pol leta . . . 240—
četrti leta . . . 120—
ta mesec . . . 40—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolara

Plačano do

Ljubljana knjižnica

Ljubljana.

Širok prostor za vašo
za večkratno uporabo

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/1.
Telefon šte. 360. — Upravništvo je na Marjitem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Fosamezna številka velja 1.60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se hranijo —
Rokopisi se ne vračajo.

Pred rekonstrukcijo beogradske vlade. Vesti o izpremembah v kabinetu.

Beograd, 19. marca. (Izvirno poročilo.) Predsednik vlade Pašić je za danes popoldne pozval zastopnike radikalnega, demokratskega, muslimanskega in samostojnega kmetijskega kluba na sejo v svrhu razgovorov o rekonstrukciji kabineta. V parlamentarnih krogih se trdi, da prevzame minister za trgovino dr. Kukovec ministrstvo za zgradbe. Dosedanji minister poljedeljstva bo najbrže prevzel ministrstvo za vere, dr. Spaho ministrstvo za trgovino, dr. Karamahmedov

vič ministrstvo za zdravje in Ivan Pucelj ministrstvo za poljedelstvo. Beograd, 19. marca. (Izvirno poročilo.) V parlamentarnih krogih se trdi, da bo ministrski predsednik Pašić zopet pričel pogajanja z zemljoradniki, in sicer pod pritiskom demokratskega kluba, ki je še vedno v zvezi z zemljoradniki. Obstoji upanje, da bodo zemljoradniki vendarle vstopili v vlado in da se bo revidiral sporazum z muslimani, ad oblasti.

Vprašanje upravne razdelitve države.

Beograd, 19. marca. (Izvirno poročilo.) Danes dopoldne so se sestali zastopniki demokratskega, radikalnega, muslimanskega in samostojnega kmetijskega kluba, ki so člani ustavnega odbora. Na tej seji ožlega odbora so razpravljali o členu 62 ustavnega načrta, ki govori o oblastih. Demokrati so zahtevali, da se vstavi v ustavo število oblasti in njihovo velikost. Zastopali so stamogoe majhne. Radikalci so bili mogoče majhni. Radikalci so bili proti temu, da se to določi v ustavi

in naj se to vprašanje uredi s posebnim zakonom. Muslimani so zahtevali, naj ostane razdelitev Bosne, kakor je bila dosedaj. Do sporazuma še ni došlo. Po tej seji so demokrati imeli sejo.

Beograd, 19. marca. (Izvirno poročilo.) Odbor za redakcijo člena 62 je imel sejo, ki je bila zelo burna. Razpravljalo se je o predlogu Demetrovića o vprašanju oblasti. Ker se ni došlo do sporazuma, se seja jutri nadaljuje.

Primaaklija v državnem proračunu. Štiri milijone kron.

Beograd, 19. marca. (Izvirno poročilo.) Po dosedanjih podatkih, ki jih ima finančno ministrstvo, znaša deficit za 1920 in 1921 približno eno milijardo dinarjev. Verjetno je, da se bo mogel ta deficit zmanjšati, ako bodo posamezna mesta zmanjšala svoje izredne kredite.

Beograd, 19. marca. (Izvirno poročilo.) V finančnem ministrstvu razpravlja finančno - gospodarski

komite o proračunu. Sedaj je na dnevnem redu proračun ministrstva pravde, ki znaša 20 milijonov dinarjev. Včeraj so razpravljali o točkah glede Slovenije in Črne gore, danes pa glede Hrvatske, Bosne in Hercegovine, Dalmacije in Srbije. Proračun se je nekaj izpremenil. Danes popoldne so razpravljali o proračunu ministrstva za narodno zdravje.

Koroški plebiscit potrjen?

Maribor, 19. marca. (Izvirno poročilo.) Kakor se doznava iz neuradnega vira, je določila veleposlaniška konferenca v Parizu, da komisija, ki je doslej poslovala na ureditvi meje med Jugoslavijo in Avstrijo na Štajerskem, nadalje razmejitveno delo tudi na Koroškem, in sicer na temelju izida ljudskega glasovanja v coni A. (Prilobčujemo

vest s primerno rezervo, kajti ako bi odgovarjala rsnici, potem bi to značilo, da je veleposlaniška konferenca potrdila izid goljufivega ljudskega glasovanja na Koroškem in s tem sankcionirala nasilstva, s katerimi je bila Nemcem omogočena zmaga nam našim življenjem na Koroškem, Op. ured.)

Aretirani nemškutarski hujskači na Štajerskem.

Marenberg, 19. marca. (Izvirno poročilo.) Zaradi hujskanja prebivalstva v Kapli, kjer je zapeljana množica preprečila delo naše komisije za razmejitev med Jugoslavijo in Avstrijo so bili aretirani znani

nemškutarski hujskači župnik Lenz, nadalje trgovec Hermann in posestniki Krager, Kerbisch, Golmeier in Paulitsch. Izročeni so bili okrajnemu sodišču v Marenbergu.

Rusko-poljska mirovna pogodba podpisana.

Varšava, 19. marca. (Izvirno poročilo.) Poljska brzojavna agencija javlja iz Rige: Poljsko-ruska

mirovna pogodba se je podpisala snoči ob 9.30.

POVRATEK Dr. MAYRA IZ LONDONA.

Pariz, 19. marca. (Izvirno poročilo.) Avstrijski kancelar dr. Mayr je snoči dospel iz Londona semkaj. Danes bo imel razgovor z ministrom Loucheurom. V ponedeljek sprejme kancelarja ministrski predsednik Briand. V ponedeljek zvečer odpotuje z avstrijsko delegacijo iz Pariza. Kakor se doznava, se ustavi dr. Mayr na povratku na Dunaj v Bernu, da poseti švicarskega predsednika, da se mu zahvali za pomožne akcije za Avstrijo.

FRANCOSKI PRORAČUN.

Berlin, 19. marca. (Izvirno poročilo.) Iz Pariza javljajo: V francoskem senatu so včeraj razpravljali o poročilu komisije za proračun. Poročevalec je naznanil, da je francoski državni dolg znesel dne 1. avgusta 1914 25 milijard frankov in da je danes narasel na 302 milijardi frankov. K temu pridejo še pokojnine in odškodnine za vojne škode, ki bodo znašali približno preko 200 milijard.

POSLANCA NSS NE VSTOPITA V KLUB SKS.

Poroča se nam: Včerašnji zbor zastopnikov NSS v Ljubljani je z ozirom na vabilo, da bi poslanci NSS Deržić in Brandtner vstopila v klub Samostojne kmečke stranke in ž njim podpirala vlado, sklenil, da naj ne storita tega temveč naj ostaneta v opoziciji ter glasujeta zoper sedanji ustavni načrt Pašičeve vlade, ako se ta bistveno ne spremeni.

KRONSTADSKI UPOR ZATRT.

Moskva, 19. marca. (Izvirno poročilo.) Po zadnjih vesteh iz Petrograda je upor v Kronstadu zatrt.

NEMČIJA ODGOVORI NEGATIVNO.

Berlin, 19. marca. (Izvirno poročilo.) „Deutsche Allgemeine Zeitung“ javlja iz Zeneve, da mednarodna komisija, ki jo vodi francoski predstavnik, ni prišla do soglasja, kajti Poljski narod, vemo pa na podlagi te izkušnje preoditi vrednost plebiscita, kajti ravno tako ljudske glasovanje nam je vzelo deželo, v kateri je stopenjskega življa 97 odstotkov celokupnega prebivalstva in jo priselilo Nemcem, Avstriji, dast dejanskih Nemcem in več od 3 na sto. Želimo iz srea in pe razumnih razlogih Poljskom več sreče pri plebiscitu, kakor smo je imeli mi. Pri tem pa se bojimo, da ne bo nad Poljski zmogale isto, kar je zmogale nad nami v Korotanu, kajti položaj je v bistvu v obeh deželah precej isti.

NAPOVED DALJNIH REPRESALIJ PROTI NEMČIJI.

Berlin, 19. marca. (Izvirno poročilo.) Iz Pariza javljajo: „Petit Parisien“ poroča iz polnurnega vira: Ako bi se Nemčija branila, v zmislu poziva reparacijske komisije do 23. t. m. plačati zahtevane milijarde v zlatu, bi zavezniki začeli izvajati stroge sankcije. Tako bi se n. pr. pruski uradniki v Porenju takoj nadomestili z porenjskimi uradniki. Javljajo tudi, da se bodo omejili na to, da prepustijo komisiji za premirje, naj zabeleži prestopke Nemčije, kakor to predvideva člen 430 mirovne pogodbe. Posledica teh beležk bi bila nadaljna zasedba Porenja.

ANGLIJA SE OBOROŽUJE NA MORJU.

London, 19. marca. (Izvirno poročilo.) Državni tajnik admiraltete (mornariškega ministrstva) je izjavil v spodnji zbornici, da namerava admiralteta zgraditi štiri dreadnoughte, eno podmornico in enega polgalca min in sicer na podlagi izkušanj, zadobljenih v vojni. Naglašal je, da bo mornariško ministrstvo gledalo na to, da proračun ne bo prevelik.

VSTAJA NA IRSEM.

London, 19. marca. (Izvirno poročilo.) Vse telefonske in brzojavne proge z Belfastom so prekinjene. V mestu samem je prišlo do hudih nemirov. V grofiji Galway je bilo ubitih več oseb.

TIROLSKA ZA ZDRUŽITEV Z NEMČIJO.

Innsbruck, 19. marca. (Izvirno poročilo.) Zvezna vlada je danes dala razglasiti, da se v nedeljo, dne 24. aprila vrši ljudsko glasovanje za združitev z Nemčijo.

ANKETA O REŠITVI STANOVANJSKEGA VPRAŠANJA V ZAGREBU.

LDU Zagreb, 19. marca. Včeraj dopoldne se je vršila pod predsedstvom bana dr. Tomljenovića anketa o rešitvi stanovanjskega vprašanja. Navzoči so bili zastopniki uradnih organizacij kakor tudi zastopniki poverjenstva za socialno politiko. Izdana bo nova naredba, ki bo omogočila grajenje novih stanovanj.

DOHODKI IZ TAKS IN PRISTOJBIN.

Beograd, 18. marca. (Izvirno poročilo.) V mesecu februarju L. I. so dohodki iz državnih taks in pristojbin v vsej državi znašali 12.516.778 dinarjev, napram preteklemu letu torej trikrat toliko. Od začetka proračunskega leta pa do konca februarja znašajo ti dohodki 94.526.687 dinarjev, dočim znaša ta postavka v budgetu za vso leto 1920/21 48.492.574 dinarjev.

D'ANNUNZIJEV POBOČNIK ARETIRAN.

Rim, 19. marca. (Izvirno poročilo.) Stotnik Piffer, bivši pobočnik D'Annunzija, je bil aretiran, ker je okradel vojaško upravo.

Ob plebiscitu v Gorenji Šleziji.

Danes, dne 20. marca, se vrši plebiscit v Gorenji Šleziji. Ljudsko glasovanje bo odločilo, ali naj v tej stari poljski zemlji, kamor so se Nemci priselili šele pozneje in kjer imajo po materinskem jeziku še vedno Poljski večino, ali naj v tej deželi gospodari Nemec ali Poljak.

Mi, ki smo pred dobrimi petimi meseci doživeli nesrečni plebiscit v Korotanu, si lahko predstavljamo, kakva čustva navdajajo te dni poljski narod. Vemo pa na podlagi te izkušnje preoditi vrednost plebiscita, kajti ravno tako ljudske glasovanje nam je vzelo deželo, v kateri je stopenjskega življa 97 odstotkov celokupnega prebivalstva in jo priselilo Nemcem, Avstriji, dast dejanskih Nemcem in več od 3 na sto. Želimo iz srea in pe razumnih razlogih Poljskom več sreče pri plebiscitu, kakor smo je imeli mi. Pri tem pa se bojimo, da ne bo nad Poljski zmogale isto, kar je zmogale nad nami v Korotanu, kajti položaj je v bistvu v obeh deželah precej isti.

Tam, kjer so do velike svetovne katastrofe gospodarili Nemci, gospodovali dolga stoletja in izvajali germanizacijo v vseh področjih, tam plebiscita ne moremo smatrati kot odločilni kriterij o narodni in državni pripadnosti ozemlja. Zato splošna resnica je, da skupna prežita preteklost ustvarja gotova dejstva, da bliža ljudske dele, ki so si bili prvotno neenaki, da nekdanje sovražnike in nasprotnike navadi drug na drugega, da splete med njimi oblike krepkih vezi gospodarskih, socialnih, pa tudi duševnih, kulturnih. In tako se v prvotno neenakih in neskladnih delih ustvari zavest skupnosti, ki posameznika tako močno, da prevzame dejstva izkivne, narodne skupnosti z obojimi narodnimi enotami, ki se nahajajoaven države.

Tak potražaj smo imeli na Koroškem in enakega imamo v Šleziji. Nemsko gospodstvo je zasledilo en del, in sicer ravno intelektualnejši del slovanskega prebivalstva; ostala množica je nezavedna in sledi najraje tradiciji, vsemu staremu, dobro vpeljanemu. V takih okoliščinah imajo narodni preporoditelji težko stališče: težko je z besedami prepričati ljudstvo o potrebi vrnitve družbe k lastni narodnosti, o bi narodnega preporoda. Tu je zoper napotrebni narodni preporoda. Tu je zoper narodni državi tisti čustveni, ki bo iztrebil sledove germanizacije in z novo tradicijo ustvaril narodno zavest, povrnil izgubljenega, zapeljane sina zopet k pravi materi, k praveemu očetu.

Kder gleda narodne probleme s tega realističnega, za nas vedno upravičenega stališča, temu ne bo težko oceniti vrednosti plebiscitov. Plebisciti, kakor se vrše v Koroški, vzhodni Prusiji in sedaj v Šleziji, nimajo in ne morejo imeti drugega pomena, kakor da pokažejo kakor ob generaciji skupnosti, dosedanj uspeh germanizacije. Kot taki imajo značaj dokaznega materiala za sociologa, da se potvrdi, kolika je vloga države za razvoj socialnih procesov asimilacije, kot kriterij o narodni pripadnosti pa jih absolutno odklanjamo. Pustite nam Koroško. Šlezijo eno, dve generaciji v upravi, pa vam bomo po preteku te dobe pokazali ne podlagi novega plebiscita, komu naj pravo deželo.

Za nas je morda najtežje to, kakega pomena je ljudstvo, kak jeziki govori doma, kateri rasni pripada: vse to nam je lahko dognati.

Želimo le, da bi Poljski kljub eventualnemu slabemu izidu imeli s svojimi aspiracijami več sreče, ko mi v Korotanu. Politčna konjunktura jim je ugodna.

Nadaljevanje razprave o socialno-ekonomskih določbah ustave.

LDU Beograd, 18. marca. Na 35. rednem sestanku ustavnega odseka se je nadaljevala razprava o členih 12 do 21. Člen 12 (odruštvo je prepovedano) se sprejme z dodatkom, da odruštvo ni samo prepovedano, temveč tudi kaznjivo. Sprejel se je tudi dodatek, ki ostavlja zakonodajni, da predvidi slučaje, ki se smatrajo za odruštvo. Pri členu 23 (svojina) je zajamčena, iz svojine izhajajo obveznosti, njena uporaba ne sme biti v škodo države, vsebina, obseg in omejitve zasebne lastnine se uredi z zakonom, ekspropriaciji zasebne imovine v splošnem interesu je dopuščena na podlagi zakona proti pravični odškodnini) se razvije živahna debata, katere se udeležijo soc. dem. Divac, komunist Marković, radikalec Jakšić, komunist Živko Jovanović in Pavle Pavlović dr. Gosar in dr. Drinković. Člen 13 je bil pri glasovanju sprejet z večino glasov. Člen 14: Fidejkomisi se ukinejo razen za splošno koristne namere. Z zakonom se uredi, v katerih primerih se ustanovi po izpremenjenih razmerah spremene — se sprejme tudi člen 15. Z zakonom o davku na zapuščine se ima zagotoviti državi obilen delež na zapuščini pri katere pridobivanju ni sodeloval dedič, oziroma se pri tem na stanje sorodstva med dedičem

in umrlim. — Nato se sprejme člen 16: Odvzemanje voznitva in drugih potreb za vojsko se vrši samo proti pravični odškodnini. Členi 17, 18 in 19 se odlože na kasneje, pravtako tudi člen 20. Člen 21: Država skrbi za grajenje in vzdrževanje vseh prometnih sredstev, kjerkoli zahtevajo to splošni interesi. Pred koncem seje se sprejme še člen 20 o šumah in nastopni redakciji: Zasebni veliki gozdni kompleksi se razlašajo z zakonom in preidejo v last države, ali samoupravnih oblasti. Z zakonom se uredi, koliko gozdnih veleposestev more biti svojina drugih javno-upravnih edinic, ki že obstojajo ali se ustanove. Prava gozdnih zemljišč, katerih pogozdovanje zahtevajo klimatski in kulturni oziri, preidejo pravtako po zakonu o ekspropriaciji v last države ali samoupravnih oblasti v kolikor se pogozdovanje ne more izvesti na drug način. Gozdovi in pravice gozdnih zemljišč brez ozira na velikost, katere so tuje države podarile posameznim osebam, preidejo po zakonu v državno ali občinsko last brez odškodnine prizadetim osebam. Zakon o šumah določi pogoje, po katerih bodo poljedelci mogli izkoristiti državna gozdna posestva v sekanje lesa za zgradbo in kurivo in za pašo svoje živine.

ČLANI DRUŠTVA JUGOSLOVENSKIH NOVINARJEV V LJUBLJANI

se pozivljajo, da se udeležijo v nedeljo, 20. t. m. ob 3. popoldne članskega sstanaka, v restavraciji pri „Mraku“, na Rimski cesti. Prosimo, tovariše, da se v čim večjem številu tega sestanka udeležijo, ker se ga udeležijo tudi tajniki hrvaškega novinarskega društva g. Ante Brezovič.

NAŠA POŽRTVOVALNOST ZA TRPEČE BRATE! SPOMINJAJTE SE „JUGOSLOVENSKE MATICE!“

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

19. marca.
Curtis: Berlin 9.25, Newyork 576.50
London 22.57, Pariz 40, Milan 23.40, Praga 7.60, Budimpešta 1.67 in pol, Zagreb 4, Varšava 0.65, Dunaj 1.65, avstrij. krona 1.
Praga: marke 1.21, švic. franki 1318.50, lire 299, franc. franki 525.50, funti 296.50, dolarji 74.12, dinarji 200.50, avstr. krona 10.90, poljske marke 7.75.
Dunaj: Borza zaprta.
Zagreb: Borza zaprta.

VSI NA DELO ZA „JUGOSLOVENSKE MATICE!“

Manifestacijski shod NSS

Včeraj se je vršilo v Ljubljani letno zborovanje zaupnikov Narodno-socialistične stranke. Zborovanje se je pričelo ob 9. uri v veliki dvorani Narodnega doma. Zborovanje je bilo določeno za ves dan, a za danes je bil napovedan manifestac. shod stranke v Unionu. Ker pa se vrši danes žalna manifestacija v Ljubljani se je moral v zadnjem trenutku preložiti shod NSS na včeraj. Kljub temu pa je bila velika dvorana v Unionu polna in je shod krasno uspel.

Shod je otvoril ob tri četrti na 11. uro podnačelnik NSS R. Juvan, ki je predvsem pozdravil delegate češkoslovenske socialistične stranke senatorja Stastnyja, poslanca Spatnyja in Tučnyja, centralnega tajnika NSS Šelca in centralnega tajnika češko narodno-socialistične stranke Raisa in delegata Červinko in Krejčika. (Gromovito ploskanje.) Nato poda besedo

centralnemu tajniku češke NSS, ki izjavlja:

Iskreno me veseli in vse nas navdaja z radostjo ko vidimo, da raste narodno socialistično gibanje tudi pri vas v Sloveniji, pri vas v Jugoslaviji. Veseli smo, da ste že pri prvih volitvah dobili dva poslance, ker vemo kaj to pomeni. Vemo v kakšnem težkem položaju se nahajate vemo s kakšnimi metodami se bojuje z vami. A glave po konci in ne obupavajte. V istem položaju kot se nahajate vi danes v Sloveniji smo se nahajali pred 24. leti na Češkem. Ko smo prišli k od socialdemokratskega materializma zastruženemu delavstvu, nas to ni razumelo, narodna misel mu je bila tuja. In naša inteligenca je stala na strani in skeptično majala z glavjo. Vse kritizirala, a ničesar delala. In glejte, mili bratje, danes po 24. letih smo se razvili v močeno stranko, ki je naravnost eksistentna potreba za našo državo in nositeljica naše državne misli. Da smo dosegli to sedanjost stopnjo našega razvoja, pa se moramo predvsem zahvaliti neumornemu delu našega duševnega voditelja in anostola narodno-socialistične misli brata Klofača ki vam, ker se sam vsled bolezni našega prezidenta Masaryka vašega zborovanja ne more osebno udeležiti, pošilja svojo spomenico.

Spomenica brata Klofača.

Bratje,

Tako sem se veselil na Ljubljano in na svoje slovenske brate, ali resna bolezen našega ljubljanskega prezidenta mi onemogoča odpotovanje za meje tudi samo za nekoliko dni.

Sam zelo vesel, da se je ideja narodnega socializma prebudila k življenju tudi med Slovenci. Ni se zgodilo to šele danes. Že pred 10. leti je bila živa zveza med nami in narodnimi delavci v Trstu, Ljubljani in Pulji. Vojna je izzvala preganjanje vseh, ki so mislili narodno-socialistično in to preganjanje je zadelo tudi naše brate v Ljubljani.

V ognju preganjanj so prišli narodi k samostojnosti in k svobodi in sedaj narodni socializem z nova kliče na delo. Je to nujno potrebno in posebno še v mladih slovanskih državah. Zlo bi bilo z njimi, ako bi se njihovo gibanje ne moglo opirati na široke ljudske vrste, na delavsko ljudstvo in zato je naš narodni socializem, če se ga pravilno razume in izpeljava, naravnost eksistentna potreba v državi.

Nikdar več ne sme biti slovansko delavstvo komandirano z Berlina ali z Dunaja. Njegov socializem mora rasti iz domačih razmer in iz potreb lastnega naroda in samo tako dozorji socializem pravi in zdravi, ki bo pomenjal blagoslov za delavsko ljudstvo in za naš narod.

Kakor je nam češkoslovenskim socialistom naša republika nad vse, tako mora biti tudi Vam vaša mlada država kraljevstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev nad vse in vaš socializem mora stati zanesljivo v službah osvobodjenega naroda in države.

In če ima vaša država še razne težkoče, jih ima tudi naša. Ko je češki zemljani pripojena tudi Slovaška in podkarpatska Rusija in moramo računati z intrigami Nemcev in Madžarov in zato mora za vas in nas veljati samo ena osnova: Izogniti se vsemu, kar bi pomagalo sovražnikom narodne naše samostojnosti in našega naroda in delati vse kar nas učini močnim na znotraj, a s tem tudi močnim na zunan.

Sila Jugoslavije je tudi naša sila. In sila naše republike je in mora biti tudi sila Jugoslavije.

Že v Pragi smo si z vašimi zastopniki povedali, da se gradi naše zблиžanje z ozirom na organizacijo slovanskega socializma, torej delo za slovansko vzajemnost, ne od zgoraj, od političnih amaterjev in ne-kolikih filologov, temveč od spodaj na osnovi sporazumljenja in enakih interesov najširših vrst vseh slovanskih narodov. Za ta socializem očisti od vseh napak in zmot kot so jih jasno pokazala poslednja leta, moramo delati sedaj tudi na znanstvenem polju.

Naš slovanski socializem se ne bo opiral na zmotno filozofijo zgodovinskega materializma. Življenja človeka se ne izčrpa samo z materijalnimi stranmi, ono ima ravno tako, kakor je to v narodu, svojo idealno stran in tega mi ne bomo pozabili prepričani, da je socialno vprašanje predvsem pravno vprašanje, vprašanje večje izobrazbe in vzgoje. Večja izobrazba in boljši človek, to je naše geslo.

Ni bil to materializem, ki je bil za vojne zmogel revolucije in žrtve, bil je to narodni idealizem, ki nas je postavil v revolucijsko fronto proti Habsburžanom in nam pomagal k svobodi. Temu narodnemu idealizmu ostane naš socializem vedno veren. Brez njega ne bi imel smisla.

Delovanje v našem gibanju zahteva od vseh naravnost apostolsko navdušenje in vere. Med ljudstvo moramo, z ljudstvom in za ljudstvo. V interesu slovanskega socializma želimo vašemu gibanju v imenu cele stranke češkoslovenskih socialistov veliko sreče.

Naj živi narodni socializem slovenski!

Naj raste slavno kraljstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev!

V Pragi, dne 17. marca 1921.

Vaclav Klofač,

predsednik izvrševalnega odbora češkoslovaške socialistične stranke,

podpredsednik senata.

Poslanica V. Klofača je bila sprejeta z burnim ploskanjem in živjoklici.

Nato poda predsednik besedo senatorju Ferd. Stastnyju,

ki je najprej pozdravil Narodno-socialistično stranko v imenu centralne organizacije strokovnih narodno-socialističnih organizacij čeških in potem izjavja:

»Tudi mi, mili prijatelji, smo preživljali težke momente kot jih preživljate vi danes, težke momente, ki jih niso povzročile samo napake drugih, temveč lahko rečem in imamo zato vse dokaze, naravnost zločini drugih. Ko je stopala Narodno-socialistična stranka na Češkem v življenje, je socialna demokracija proglašala razredni boj kot za edino odrešilo sredstvo in hotela je lečiti proletarijat češki popolnoma od ostalega naroda, s katerim je bil ta proletarijat kulturno in gospodarsko vezan. Ubijala je najsvetejše v narodu, ubijala njegov smisel za njegovo državno samostojnost, smisel za narodno svobodo. Proti temu delovanju je pričela bolj naša Narodno-socialistična stranka in njeno neumorno delovanje je rodilo bogate sadove. Dokazala je s svojim delovanjem, da socialna demokracija ne govori v imenu češkega delavstva, da ne govori resnice.

Danes imamo samostojne države. Naši narodi so vsaj politično svobodni. Ali dobro me razumite. Še vedno grozi našim mladim državam stalna nevarnost od zgoraj in od zdolaj. Naši kakor vaši kapitalisti ne razumejo naših težej, vsled katerih smo šli v boj za našo samostojnost in naši kapitalisti se ne brigajo za to samostojnost naših držav razen takrat, kadar je to v interesu njihovih žepov. Od zdolaj pa proti nevarnosti naši samostojnosti od tretje internacionale, ki bega delavske mase z radikalnimi frazami, pri tem pa ji je vseeno ali narod svojo svobodo ohrani ali ne. Vidim, da se sestavlja vaša bratska stranka iz istih slojev kot naša in zato vem, da vam govorim iz srca, ako povdarjam, da hočemo razbiti ravno tako tudi gospodarske vezi, s katerimi nas oklepa kapitalizem, kakor smo razbili vezi v katere nas je oklepala avstro-ogrska monarhija. Vam združenim delavcem z rokami in duhom prinašam pozdrav naših strokovno organiziranih delavcev in uradnikov, ki štejejo danes skoro pol milijona. Obenem pa izražam njihovo željo, da bi upostavili z vami ne samo prijateljskih stikov na političnem, temveč tudi

na gospodarskem in kulturnem polju. Da tesno strnjeni med seboj ustvarimo zvezo tudi z ostalim slovanskim proletarijatom.

Za svoja izvajanja je žel senator Stastny ovacije ki so trajale nekoliko minut. Nato poda predsednik besedo

poslanca Spatnyju,

ki pozdravi zborovanje v imenu poslanskega kluba češkoslovenskih socialističnih parlamentarcev in v imenu izvrševalnega odbora češkoslovenske socialistične stranke. Nato izjavja:

»Dragi bratje! Nismo med vami novinci, temveč, prišli smo med vas kot stari znanci. Skupno smo že delovali za bivše Avstrije na istem programu in z isto taktiko. Naša naloga je bila takrat, da razbijemo Avstro-ogrsko monarhijo in naše delovanje je bilo naši nalogi odgovarjajoče destruktivno in antimilitaristično. Ista policija, ki je preganjala vas, je preganjala nas in isti bajeneti, ki so tlačili nas k tlom, so bili nastavljeni tudi na vašo prsa. Za naše namere je seveda dobro vedela Avstrija in izpostavljeni smo bili vedno njenim persekucijam in ovirala je naše medsebojne stike kjerkoli je mogla. Jaz sam sem bil policijsko izgnan iz Pulje, kjer bi moral imeti shod narodno-zavednega delavstva.

Danes smemo mi svobodni. Velik del vašega naroda pa je še danes pod tujim jarmom, a prepričan sem, da bo kmalu prišel dan, ko bo ves vaš narod združen v eni močnici, procvetojoči državi. A s tem še ni doseženo vse. Po tem se prične za vas boj za gospodarsko svobodo in ta boj proti kapitalizmu morate pričeti že danes. Delati morate kakor mi, organizirati delavce in uradnike obrtnike in poljedelce, ter jih strniti v eno samo močeno fronto, ki bo visoko nosila prapor narodnega socializma, ki bo šla vstrajno in zmogovito v boj za gospodarsko osvoboditev vašega naroda. Iz gospodarskega suženjstva vas ne bo oprostil niti kapitalizem, niti buržuazija, ki se skriva za goljufivo masko, katero lažljivo zove demokracijo. Osvobodila iz gospodarskega suženjstva vas ne bo niti socialna demokracija, niti tretja internacionala, ki s svojim materializmom in brezdomovinstvom lahko samo ruši in razbija, a ne more nikdar ustvariti. Rešitev je v nas samih in gospodarskega suženjstva se boste otresli le, ako hote trdno, visoko držati prapor narodno-socialistične misli.

Bili smo revolucionarji in naše delovanje je bilo destruktivno — danes pa gradimo in ohranjamo. V boju za naše ideale smo prejemeli že najtežja preganjanja in zato smo lahko gotovi, da bomo v tem boju vzdržali. Vzdržali bomo v tem plemenitem boju za katerega so trpeli naši in vaši najznamenitejši možje. Druga internacionala je delavstvo prevrnila, ker s frazami se ne da klubovati toku časa. In da tretja internacionala ni zmožna rešiti proletarijata, to jasno kaže razvoj v Rusiji. Skupno mi, vi in ruski socialni revolucionarji pa tvorimo danes ogrodje nove socialistične vzajemnosti slovanske socialistične internacionale. Prepričan sem, da bo naša misel slovanske socialistične vzajemnosti našla tudi v ostalih slovanskih narodih obilo sobojnikov in združila ves slovanski proletarijat v eno močeno telo, na katerega se bo moral opirati tudi proletarijat ostalih narodov. Naj živi slovanska socialistična vzajemnost, naj živi jugoslovaška narodno-socialistična stranka!

Za svoja izvajanja je žel govornik dolgotrajno odobravanje. Nato je povzel besedo dr. Otakar Rybač, katerega so zborovalci pozdravili z burnim ploskanjem in navdušenimi živjoklici. Njegov govor prinesemo prihodnjič. Moral ga je ponovno prekiniti vsled dolgotrajnih odobravanj. Za svoja izvajanja je žel velikanski aplavz. Za njim je govoril narodni poslanec Ivan Deržić, katerega izvajanja danes vsled pomikanja prostora, tudi še ne moremo prinesiti. Tudi niemu so zborovalci navdušeno pritrdjevali. Nato je pozdravil zborovanje v imenu osrednje organizacije češkoslovenske mladine g. S. Rais, ki je v daljšem izvajanju razpravljalo o pomenu mladinske organizacije za narodno-socialistično gibanje, na kar je g. Fakin prečital

poslanico ruskih socialističnih revolucionarjev:

Praga, 17. III. 1921.

Centeni tovariši!

Iz srca se Vam zahvaljujemo za

povabilo na Vaš shod. Žal, da nobeden ne more v tem momentu odpotovati iz Prage.

Naša stranka vojuje sedaj skupno z ruskim delavstvom in ruskimi kmeti težak boj za demokracijo, socializem, za osvoboditev dela in za zmago principov bratstva vseh, ki se trudijo v potu svojega obraza.

Prvič v zgodovini je prisiljena socialistična stranka bojevati se z vlado, ki smatra sebe za „delavsko-kmetško“ in prepričava ves svet, da je njen cilj socialistična revolucija.

Ta vlada trdi, da ona snuje diktaturo proletarijata, t. j. stanu, ki tvori samo ničevno manjšino ruskega prebivalstva. V resnici pa ne predstavlja niti tovarniškega proletarijata, ki se v večini izraža proti njej. To je diktatura nekoliko oseb, katere podpira komunistična stranka in ki se opira na vojaške sile. Ta je že davno odstranila politično svobodo, uničila tisk, zabranila zborovanja in neodvisne zveze. Ta je davno naredila iz volitev v sovjetske karikature in odvzela delavstvu volilno pravico.

Proti tej diktaturi delavsko-komunistične stranke, pod katero trpi največ delavstvo samo in kmetje,

je izbruhnila narodna vstaja. Naloga vseh evropskih socialistov je, odkriti pravi smisel te vstaje, pokazati delavskemu stanu, da so lažnjive vse obtožbe proti delavstvu in kmetom, ki se bore proti bolševiški vladi, češ, da so to kontra-revolucionarji in nuditi ruskim delavskim masam moralno pomoč, ter onemogočiti zopetno vmešavanje v rusko notranjo borbo evropskim državam z njihovimi egoističnimi in reakcionarnimi nameni. Ruski delavci in kmetje bodo sami kos svojim tlačiteljem. Oni poznajo v Evropi in na vsem svetu samo enega zaveznika, namreč evropske in svetovne delavske mase, ki so začele razumevati vso laž in vso škodo bolševiške diktature.

Pošiljamo Vam naš socialistični pozdrav! Naj živi jugoslovaški delavski stan, naj živi slovanska socialistična delavska internacionala!

Skupina ruskih socialistov revolucionarjev v Pragi, C. Suhomlin, V. L. Lebediov, V. Zenzinov, (Živahno odobravanje.)

Nato se predsednik zborovanja zahvali vsem navzočim, posebno pa še bratskim češkim delegatom in sijajno uspeši shod zaključil.

Gospodarstvo.

XX. OBČNI ZBOR SLOV. TRG. DRUŠTVA „MERKUR“.

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ je imelo včeraj dopolneno v sedmi dvorani mestnega magistrata 20. občni zbor. Zbor je bil s prvimim pozdravom predsednik Lueg, nakar je podal tajnik Gorob izbrani pregled o 20 letnem delovanju društva. Poročilo navaja vse shode, tečaje, izdane učne knjige, brošure, strokovne časnike itd. Iz blagajnikovega poročila smo zvedeli, da ima društvo okrog 160.000 K razpoložljivih fondov, dasi je med vojno razdelilo društvo med potrebne člane čez 30.000 K podpor. — Vsa poročila so bila temeljita in stvarna ter so bila z navdušenjem sprejeta, funkcionarji pa so želi viharo odobravanje. Pri volitvah je bil izbran večmnoša dosedanjí odbor. Predsedstvo tvorijo Lileg, dr. Windischer in Sekula. Pri slučajnosti se je razpravljalo o ustanovitvi trgovskega doma V ta namen je bil izvoljen poseben odbor, ki prevzame zbiranje fonda, a društvo prispeva vso svojo razpoložljivo glavnico. Nadalje se je sklenilo, naj stopi društvo v zvezo s srbskimi in hrvatskimi organizacijami, kar se zgodi ob priliki ljubljanskega velesejma, ko bo več predavanj o skupnem delu in enotni organizaciji vseh jugoslovaških trgovskih društev. — Končno je bil z velikim navdušenjem sprejet predlog, da se izvoli za društvenega častnega člana veletrgovec Andr. Šarabon za izredne zasluge za društvo. (To je v 20 letih drugi Merkurjev častni član. Prvi je bil pok. Iv. Murnik.)

★

DRŽAVNI DOLGOVI ČEŠKOSLOVAŠKE.

Po podatkih češkoslovaškega finančnega ministrstva o češkoslovaškem državnem dolgu po stanju 31. decembra 1920 je posneti sledeče: Dolg Češkoslovaške Zedinjenim državam znaša 30.854.370 dolarjev, Angliji 406.927 funtov, Franciji 140 milijonov francoskih frankov in 1.149.212 dolarjev, Italiji 186 milijonov lir; k tem dolgovom je prišteti še ostanek 500.000 frankov od češkega narodnega sveta v Parizu leta 1917 najetega revolucijskega posojila v znesku 6 milijonov frankov. Prinos k reparacijskemu fondu znaša 750 milijonov zlatih frankov, Prinos k reparacijskemu fondu znaša 750 milijonov zlatih frankov, prevzete ene tretjine avstrijskih, odnosno ogrskih, predvojnih dolgov čez 2000 milijonov kron, takozvani odkup vojnih posojil 4500 milijonov č. s. K., notar, posojila 4.580.050.000 č. s. K. in svote uporabljane za urejenjje valute 8.491.892.000 č. s. K. — Ves državni dolg češkoslovaške države bi torej znašal 43.75 milijard č. s. K. ali 83. 50 milijard jugoslovaških kron. Dolgovi naše države pa znašajo skupno okoli 94 milijard K, proti katerim pa stoji tirjatev na vojni odškodnini proti Nemčiji v znesku okroglih 11 milijard mark v zlatu, oziroma 316 milijard kron po današnjem kurzu. V naslednjem slu-

žaju, t. j. ako bi se vojna odškodnina Nemčije reducirala na eno tretjino, bi naša država z isto, več, nego pokrila vse svoje dolgove.

★

+ Žitni trg v Novem Sadu. Cene stalne, trgovina živahna. Kupuje se mnogo blaga, ki se bo na ladjah odvažalo v inozemstvo. Povpraševanje je posebno veliko za oves. Pšenica notira 980—1000 K, rž 780—810 K, oves 320—350 K, lečmen (60 kg) 520—550 K, koruza 420—430 K. Moka št. 0 15 K, moka za kuho in kruh 14 K, otrobi 3.20—3.40 K.

+ Žitne cene v Hrvatski od 16. t. m. Sombor: koruza 370—390 K, pšenica 1000—1020 K, oves 340—350 K. Osijek: pšenica 1010—1020 K, koruza 410—420 K, oves 350—360 K. Zemun: pšenica 1000—1010 K, koruza 425—430 K, oves 350—360 kron.

+ Člani finančnega sveta. V finančni svet pri finančnemu ministrstvu so imenovani poleg raznih srbskih in hrvatskih tudi g. Drag. Hribar, industrijalec v Ljubljani, g. Ivan Mohorič, pristav trgovsko-obrtn. ne zbornice v Ljubljani in narodni poslanec g. dr. Žerjav.

+ Podružnica Narodne banke v Nisu. Bo začela v najkrajšem času posloovati. V delokrog te podružnice spadajo niški, vranjski, pirotski, toplički, timočki in kruševački okraj.

+ Pošiljatelj poštinih zavojev v Italijo. Italijanska poštna uprava naznanja po mednarodnem biroju, da se smejo od 1. t. m. odposiljati v Italijo v poštinih zavojih spodaj navedeni predmeti samo z izrecnim dovoljenjem italijanskega finančnega ministra. Ti predmeti so: kava in njeni surrogati, sladkor, tobak v listju, predelan tobak za osebno porabo, a ne več kot 4 kg, saharin, igralne karte, konjak in likerji, čaj, parfumerijski predmeti, zlatnine in dragulji, razven takšnih, ki se rabijo za industrijo, stekleni predmeti, perje za okras, igrače in okrašeni ženski čipke, tkanine vezene z volno, bombažem, klobuki, lesene pahlače, umetne cvetlice, in svilo, papir in kartonski izdelki, puške, pištole in samokresi in izdelki iz koralov ter bisernine (Perlmutter.)

+ Prepovedan izvoz srbskih obveznic. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno: Finančni minister je z odločbo D. br. 1831 z dne 12. marca 1921 odredil, da je do nadaljnjie odredbe prepovedan izvoz obveznic in kuponov predvojnih posojil kraljevine Srbije iz ozemlja naše kraljevine in da se vsako protivno postopanje kaznuje po čl. 181 finančnega zakona za leto 1920-21.

+ Osební vlak Vršac—Pančevo. Od 15. tm. vozi na vrh Vršac—Pančevo. Nočni osebni vlak, ki odhaja od enih iz Bele Cerkev ter pride ob 6. uri zjutraj v Pančevo. Iz Pančeva vozi ob 6. uri zvečer, ob 9. uri je v Vršcu, ob 11. uri pa v Beli Cerkvi.

+ Nemški bankovci po 50 mark vzeti iz prometa. Generalno ravnanjstvo državne računalništva je ukrenilo, da se nemški bankovci po 50 mark, ki so datirani od 30. novembra l. 1918, ne smejo več sprejemati pri naših državnih blagajnah. Ti bankovci so namreč v Nemčiji že vzeti iz prometa ter jih centralna državna banka v Berlinu zamenjuje samo do 31. julija t. l.

Pošljite naročnino!

z 2 stanovanji, 650.000 K.
VELIKA IN MALA POSESTVA.
MLINI. Vinogradi, gosposka posestva. Re
alitetna pisarna „Rapid“, Maribor, Gospe
ska ulica 28. Znamko za odgovori!

A. K. Green: Nevestina skrivnost.

(Dalje.)

Sedmo poglavje.

Gryce nikakor ni mogel pozabiti groze, ki jo je bil zasačil v zdravniških očeh; njegova detektivska dolžnost je zahtevala, da se pozanimi bliže za to historijo.

Takoj drugo jutro je posetil koronerja*, ki se je bil pravkar vrnil z

*) Uradnik (v Ameriki in na Angliškem), ki vodi v sumljivih smrtnih slučajih takojšnjo preiskavo. Ogleda. Povedal mu je, da sta ga gnala snoči radovednost in neke vrste nagon v tisto hišo, ter vprašal — zakaj Gryce in dr. Brown sta bila dobra znanca — kakšen je bil uspeh njegove preiskave.

Vse, kar je bil povedal Molesworth koronerju o nesrečnem dogodku, se je natanko ujemalo z njegovimi sinočnjimi podatki.

In vendar, je menil Gryce, v njegovem obličju sem čital nekaj, kar mi ne da prav verjeti v resničnost teh izpovedb.

Temu se čudim; ali mari sumite, da bi — ?

Doslej je vse zgolj domneva; so pa stranske okoliščine, ki — povedati vam moram namreč, da sem videl dekle včeraj popoldne v hotelu C. Opazoval sem jo, ne da bi bila vedela zame; mislila je, da je čisto sama. V to sem imel vzroke, ki pa ne

spadajo semkaj. Takrat se je čutila po vsem videzu srečno in veselo, nikakor pa se ji ni poznalo, da bi bila bolna.

Čudno, to moram reči.

Poslušajte me dalje: tri ali štiri ure nato sem prišel zopet v hotel. — Smatral sem bil tisto Mildred Farley po krivem za drugo osebo, kateri je bila zelo podobna, in sem se hotel prepričati, kako in kaj. V spremstvu svedoka, čigar izpovedbe pa so za vas brez vrednosti, sem se vrnil na kraj, odkoder sem jo prej opazoval. Dekle se je bilo v tem silno izpremenilo. Toda bolezen se mi je zdela verjeten vzrok tega naglega preobrata, zakaj obraz in vedenje sta izražala bol in divji obup, ne pa telesne muke ali umobolnosti. — Kaj bi jo utegnilo zadeti? — Izvedel sem, da je imela medtem razgovor z doktorjem Molesworthom. Pri tej priliki se je moralo zgoditi nekaj, kar je uničilo njeno srečo in nado na vekomaj. Namesto da bi čakala ženina in poroke, je pobegnila. Odšla je iz hotela, ne da bi zbudila s tem bogve kakšno pozornost. Tekoč, ki je videl odhajati, pravi, da se nikakor ni vedla vročično, marveč je šla z malo torbico v roki mirno svoj pot; obraz je imela zakrit s temnorjavim pajčolanom. Tudi služkinja trdi, da je opazila pri nji, še v sobi, ta rjavi pajčolan; in to je spet važno dejstvo, zakaj — pomnite dobro! — pajčolan, ki je visel na nji, ko so jo prinesli v sobo gospe Olneyeve, je bil svetlosiv, povsem različen od tistega, v katerem je odšla iz hotela.

Potemtakem je morala biti medtem še neki drugje. Kje? To je vprašanje, ki mu bo treba najti odgovor. In pa strup! Iz Molesworthovega stanovanja sem krenil snoči po 22. cesti, in res sem našel pred neko hišo med 5. in 6. ulico razbito stekleničico, ki je dišala po grenkih mandeljnih. To se ujema z njegovo zgodbo. Pač pa je bil listek z napisom, kakor ga prilepi vsak lekarnar, odtrgan ali pravzaprav odrgnjen z mokrim prstom. Črepinje so tu; le pogledajte, nekaj koščkov papirja se jih še drži.

Da; in po tem sklepate — ?

Da je bil nekdo posebno previden. Takšna previdnost pa se ne sklada z domnevo samomora, najsi bi bil prenižen ali ne.

Morda imate prav.

In še nekaj: Molesworth pravi, da je sedela na stopnicah, ko jo je on našel. Vzlic temu pa nisem videl v rahlem snegu, ki je zapadel včeraj popoldne, nikakega sledu; mogoče je sicer, da bi bil veter zametil vtis. Vsekako pa bi moral biti rob njene obleke moker, ne suh, kakor mi je povedal policist Harrison, s katerim sem preje govoril.

Reči moram, da niste tratili časa od snoči do danes. Ali imate povedati še več?

Kmalu bom pri kraju; toda prosil bi vas še, da odpreva ročno torbico gospodične Farleyeve. Kakor veste, jo je nesla v roki, ko je odšla iz hotela. To reči je Gryce izvlekel izpod suknje črno usnjato torbico, ki je bila na eni strani okrašena z dve-

ma bronastima črkama, »M« in »F«.

Kje ste jo dobili?

I, ostala je bila v vozu. Ko sem stopil snoči iz hiše, je stal voz še pred vrati, in ker sem mislil, da vas bo zanimalo videti, kje je umrla Mildred Farleyeva, sem ga zaplenil in ga shranil srečno v bližnjem hlevu, ne da bi se bil kdo potegnil zanj. — Zdaj ga straži nek redar iz mojega okraja.

V torbici, ki sta si jo zdaj ogledala moža, je bilo več toaletnih predmetov in nekaj perila, toda nobenega lista niti drugačnega pisanja. Gryce je napravil spisek vseh posameznih reči.

Kakšne priče bi se neki še dale dobili? je vprašal koroner. Morda lekarniški pomočniki?

Govoril sem z njimi. Potrdili so Molesworthove navedbe: ustavil je voz pred vrati, stopil v lekarno in prosil pomoči. Hiteli so z njim na ulico, ali že se je obrnil in zaklical: Prepozno, mrtva je! V vozu je ležalo ubogo dekle skrčeno in brez življenja. Mladim ljudem seveda ni prišlo na um, da bi se bil kateri doteknil mrličeve roke in potipal, ali je že mrzla. Poznali so doktorja, verjeli njegovim besedam in se trudili le, da bi mu pomagali v tistem strašnem, mučnem položaju. Enemu je naročil, naj obvesti po telefonu vas, gospod doktor, drugi Herbert Black po imenu, pa ga je spremil na dom in pomagal nesti truplo v stanovanje. — Bil sem tudi pri župniku, a nisem zvedel ničesar.

Toda kočijaž, ki pravi, da ga je

poslal z receptom k nekemu bolniku? Njegova izpovedba bi nam gotovo koristila.

Z njim sem zapravil skoraj celo uro. Trmast in čmerikav človek je, in jezik se mu dolgo ni hotel razvezati. Kar sem spravil iz njega, pa se ujema z Molesworthovim poročilom. Doktor ga je bil naročil v hotel C., da bi odpeljal župnika Preissa po obredu domov. Ko pa je prišel je dobil tam samo ženina, ki mu je dejal, da poroke ne bo, nato pa je sedel v voz ter ukazal, naj ga odpelje. Vozila sta se po raznih ulicah, dokler ga ni doktor mahoma ustavil ter mu izročil nekega papirja z naročilom, naj ga nese hitro k gospodu Monroeu na 73. cesti. Odondod se je bil pravkar vrnil, ko sem se oglasil pri njem. Njegovemu pričevanju ne zaupam dosti, vidi se mi sumljivo; dasi vztraja vzlic mojim zankam natanko pri svojih izpovedbah, mislim vendar, da se natihem silno bolj zdravnika in ne govori odkrito.

Za vsem tem se skriva nekaj, je menil uradnik.

Še tole bi rad podčrtal: Molesworth pravi, da se je vozil po večih ulicah ter iskal neveste. Pri tem skanji in tudi povem, ko je našel gospodično Farleyevo v tako žalostnem stanju, gotovo ni mogel voziti hitro. Ko pa sem zapeljal konja v hlev, sem opazil, da je ves upchan in izmučen, prav kakor bi bil prevozil dolgo progo v najbolj divjem diru.

„SLOVAN“

letniki 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917 ima v več izvodih uprav. „Jugoslavije“ v Ljubljani.

Cena krasno vezani knjigi je 80 kron.

Obvestilo.

Obveščava cenj. odjemalce in p. n. občinstvo, da sprejemava nova dela in popravila po najnižjih cenah. Gotovi čevlji v zalogi.

Turistovski čevlji lastnega izdelka. Ant. in Jož. Brajer-Kapele Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

Veliko zalogo velikonočnih in drugih razglednic

pismenega papirja, kakor tudi cigaretni papir in stročnice po zelo niski ceni priporoča trdka Ivan Bonač, Ljubljana.

Klobuke in slamoike

vseh vrst, od preprostih do najfinjših nudi vedno v zalogi tovarna klobukov in slamoikov

FRANC CERAR V STOB

pošta in žel. postaja Domžale p. Ljubljani. V popravila prevzema tudi vsa tozadevna dela ter preoblikuje po najnovejši modi. V Ljubljani prevzema vsa naročila in moderniziranje trdka Kovačević i Teršan v Prešernovi ulici št. 5, kjer se sprejema v sredo in soboto.

Krojitelj ali krojiteljica

specielno za moško perilo se takoj sprejme.

Ozira se le na prvovratno moč. Spričevala je prinesli s seboj. Plača po dogovoru. Istotam se sprejmeta dve učenci. — Izdelovalnica perila G. VOJSKA, Po janski nasip 10.

Najlepše in najcenejše darilo za vsako priliko je

Moj zverinjak

knjižica našim malim za zabavo in pouk s 45 slikami in k tem spadajočim besedilom.

= Cena 20 kron. =

Dobiva se v Ljubljani:

v Zvezni knjigarni, Marijin trg 8.

v Zvezni tiskarni, Stari trg 19, i.

Globoko znižane cene v tr. cvr. oblek

Ferner,

Maribor,

Gosposka ulica št. 24.

L. MIKUS Ljubljana, Mestni trg 15. priporoča svojo zalogo čevljkov in solčnikov ter sprejemajočih pale. Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Inženier Dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbeni inženier

LJUBLJANA,

Hilšerjeva ulica št. 7.

Speciel. stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe.

Izraha vodnih sil.

Gadje gnezdo

je najbolj izvrsto slovensko leposlovno delo iz zadnjih let. Naročite ga lahko za malenkostno avto 14 kron pri

„ZVEZNI TISKARNI“ v Ljubljani.

80 rudarjev

samec potrebuje državni rudnik; morajo biti po poklicu rudarji. — Ponudbe na:

Uprava Senjskih Rudnika, Srbija.

Trgovina z Nemčijo!

TRIGLAV G. m. b. H. IMPORT — EXPORT DRESDEN-A, Zinzendorferstrasse 2b Brzojavni naslov: Triglav Dresden. — Telefon št. 10510. Največje ugodnosti!

Priporočam cigaretni papir „OLLESCHAU“ 100/100/60, ABADIE, ALTESSE, SANUM

in stročnice „Abadie, Altesse, Sanetta, Jakobi“, kakor tudi pisemski papir, črnilo, kremo za čevlje „Cipulin, Ilirija in Jurjevo“, kolomaz, pralno in toaletno milo po najnižji ceni. Solidna postrežba. Razpošilja tudi po pošti. A. ERKER, Ljubljana Resljeva cesta 20 Slemškova ul. 11

F. BRUMAT LJUBLJANA Manufaktura in tkanine. Mesni trg 25.

JURJEVO

terpentinovo čistilo za čevlje

razpošilja glavna zaloga M. TREBAR LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 6. Telefon 539

M. Kuštrin

Teknični, elektroteknični in gumjevi predmeti vseh vrst na drobno in debelo. — Glavne zastopstvo poštinih gumijevih obrobov za tovarne avtomobile tovarne Walter Martiny. — Autogaraže in autodelavnice s stiskalnico za montiranje gumijevih obrobov pod vodstvom inženirja v centrali, Ljubljana, Rimska cesta 2. — Prevozno podjetje za prevoz blaga celih vagonov na vse kraje, za kar je na razpolago 10 tovornih avtomob. lov.

Centrala: Ljubljana, Rimska cesta 2.

Podružnice: Ljubljana, Maribor, Beograd, Dunajska c. 20. Jurčičeva ul. 9, Knez Mihajlova tel. št. 470. tel. št. 133. ul. 3.

Tiskovine vseh vrst

za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje lično, hitro in ceno

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg št. 19.

Naročila sprejema tudi upravništvo „Jugoslavije“ v Ljubljani, Marijin trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v 18 Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova ulica.

Glavno zastopstvo Fockove tovarne

„Srna mila“

Ivan Ferlež, Celje, Narodni dom

Glavno zastopstvo za Stajersko, Koroško in Prekmurje.

Moške klobuke

priporoča

G. Cadež, Ljubljana, Mestni trg.

Gg. klobučarjem in trgovcem pošiljam na zahtevo vzorce.

Ne kupujte importiranega inozemskega mila, kajti to milo je veliko dražje!

Vsaka gospodinja mora dandanes štediti, zato naj rabi samo

„ZLATOROG-MILO“

katero je v kakovosti vsem importirnim milom zajamčeno enakovrstno ako ne boljše.

Glavno zastopstvo za Kranjsko: R. Bunc in drug, Ljubljana, Gosposvetka c. 7.